

2023.116

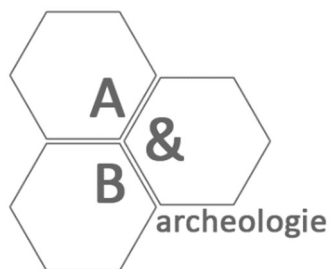
Archeologienota

Lochristi Hijftestraat 92

Programma van Maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

29-7-2023

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor stedenbouwkundige handelingen aan de Hijftestraat 92 te Lochristi (provincie Oost-Vlaanderen), gelegen buiten woon- of recreatiegebied, waarbij de totale oppervlakte van de bodemingrepen groter is dan 5000m², dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het projectgebied heeft een onregelmatige vorm en is ca. 52.930m² groot. Het situeert zich ten oosten van de Hijftestraat, ter hoogte van huisnummer 92, en omvat een woning en tuinbouwbedrijf. De woning wordt omgeven door tuingronden, waarachter zich enkele serregebouwen bevinden. Ten zuiden van de woning komen enkele bijgebouwen, waaronder een kantoorruimte, inpakloods en koelcel voor. In het noordelijke en zuidelijke deel van het plangebied bevinden zich op heden enkele niet-overdekte containervelden. In het zuiden komt daarnaast een waterbekken voor. Ten noorden van de bestaande woning en serregebouwen loopt een buurtweg doorheen het plangebied.

Het plangebied bevindt zich in de landelijke omgeving even ten noordwesten van het dorpscentrum van Lochristi. Voor concrete informatie over de historische ontwikkeling van het terrein kunnen cartografische bronnen sinds de tweede helft van de 18de eeuw geraadpleegd worden. De oudste raadpleegbare kaart waarop het terrein is afgebeeld, is de Ferrariskaart uit ca. 1777. Op deze kaart wordt de huidige Hijftestraat weergegeven ten westen van het plangebied. Doorheen het terrein loopt een andere weg richting de Hijften Molen, ten noordoosten van het plangebied. Deze weg is de voorloper van de buurtweg die zich tot op heden binnen het plangebied bevindt. Verder geeft de Ferrariskaart aan dat het terrein in de tweede helft van de 18de eeuw in gebruik is als landbouwgrond, verdeeld in verschillende percelen. De kaarten uit de 19de en de eerste helft van de 20ste eeuw geven een gelijkaardige situatie weer. De Poppkaart vermeldt dat de buurtweg (nr. 23 op de Atlas der Buurtwegen) bekend staat onder de naam 'Bundermolenstraetje'. Ook de orthofoto's uit de tweede helft van de 20ste eeuw geven aan dat het plangebied in deze periode nog gebruikt wordt als landbouwgrond, waardoor een buurtweg loopt. Tegen 2000-2003 komt echter het merendeel van de huidige serregebouwen en de huidige inpakloods tot stand. Ook worden tegen deze periode de containervelden en het waterbekken in het zuidelijke deel van het plangebied aangelegd. De inpakloods wordt tegen 2005-2007 uitgebreid met een koelcel. De orthofoto van 2008-2011 toont voor het eerst de huidige woning en de containervelden in het noordelijke deel van het terrein. Tegen 2013 wordt tegen de bestaande glasserre meteen ten oosten van de woning een tweede glasserre gebouwd. Sindsdien lijkt het plangebied geen grootschalige wijzigingen ondergaan te hebben.

Lochristi bevindt zich in de Vlaamse Zandstreek en kent een landschap dat van noord naar zuid een afwisseling van hogere en drogere zandruggen enerzijds en natte beekdepressies anderzijds vertoont. Op de tot heidegronden gedegenerende hogere zandstroken ontstonden van west naar oost verlopende oude verkeerswegen zoals de huidige N70. Het landschap wordt eveneens van west naar oost doorsneden door de Westlede, die op ca. 300m van het plangebied vloeit, en de Lede. Deze in oorsprong natuurlijke waterlopen werden gedurende de 13de-14de eeuw rechtgetrokken. Verder bevinden ook de Lindebeek, de Dijkgracht en de Meulestraatjesloop zich in de omgeving van het plangebied. Het gedetailleerd digitaal hoogtemodel geeft aan dat het terrein zich op zo'n zandrug

bevindt en dat het reliëf van het plangebied licht stijgt van zuid (ca. +7,5m TAW) naar noord (ca. +7,8m TAW). Het waterbekken in het zuidelijke deel van het plangebied en de waterloop in het noorden kennen een duidelijk lagere ligging (ca. +6,6m TAW). Bodemkundig worden voornamelijk matig droge tot matig natte zandbodems met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont verwacht.

In de omgeving van het plangebied zijn slechts enkele archeologische sites gekend. Er vond tot op heden nog maar een gravend archeologisch onderzoek plaats in de omgeving. De archeologische waarden geven echter aan dat het gebied rond het plangebied reeds bezocht werd tijdens de steentijden en de Romeinse periode. Ook uit de middeleeuwen zijn enkele structuren gekend via historische bronnen.

De bodemimpact van de geplande werken is eerder beperkt. Zowel de nieuwe buurtweg als de infiltratievoorziening hebben een eerder beperkte oppervlakte en kennen een eerder oppervlakkige bodemingreep. Voor de bouw van de nieuwe serre zullen slechts plaatselijk, ter hoogte van de nieuwe funderingen, diepere verstoringen (tot ca. 70cm) plaatsvinden. Binnenin de serre blijft een containerveld, vergelijkbaar met dat van vandaag, aanwezig. De nieuwe betonverharding naar de serre zal weinig tot geen bijkomende bodemingreep veroorzaken, gezien deze de bedding van de huidige buurtweg volgt.

Het plangebied kent een gemiddelde archeologische verwachting, maar op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. De geplande werken zullen echter een beperkte bijkomende impact hebben op de bodem, zowel naar oppervlakte als diepte van bodemingreep. Een verder vooronderzoek zal dan ook weinig kenniswinst genereren en wordt niet noodzakelijk geacht.

Er dient dus geen programma van maatregelen voor verder archeologisch vooronderzoek opgesteld te worden. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹.

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.